

Maritieme bronnen verdienen betere ontsluiting

Het Netwerk Maritieme Bronnen

De maritieme cultuur van Nederland trekt veel belangstelling. Steeds meer geïnteresseerden zoeken online naar maritiem bronmateriaal. Daarom verdienen de maritieme bronnen een betere ontsluiting en presentatie. In het Netwerk Maritieme Bronnen (NMB) werken we samen aan dit doel.

Het wenkend perspectief

Stel, je vindt op Maritiem Digitaal een scheepsmodel van de vishoeker Hendrik Pieter. Er staat wat informatie bij over dit model, maar je wilt meer weten. Zijn er meer afbeeldingen van dit schip? Wat is er bekend over de bouw, de eigenaren en de herkomst van dit schip? Is er achtergrondliteratuur over vishoekers?

Zo'n zoektocht vereist creatief speurwerk en de nodige vasthoudendheid, omdat je de informatie uit heel verschillende maritieme bronnen bij elkaar moet sprokkelen. Het zou grote winst zijn als alle informatie over het schip aan elkaar gekoppeld was, zodat je het gemakkelijk in samenhang kunt vinden en beschikbaar maken.

Koppelen van gegevens

Het NMB wil maritieme bronnen beter digitaal beschikbaar maken door ze onderling te koppelen. Denk bijvoorbeeld aan alle informatie over een specifiek schip, werf, persoon of maritiem thema. De informatie kan afkomstig zijn uit heel verschillende digitale bronnen zoals musea, archieven, bibliotheken, onderzoeksinstellingen of registers.

Veelvuldig gebruik

De maritieme bronnen zullen integraal doorzoekbaar worden gemaakt op een website, als vernieuwing van het huidige Maritiem Digitaal. Maar de werkelijke kracht zit in het beschikbaar maken van het gedeelde maritieme verleden door onderling gekoppelde data. Iedereen kan die gebruiken voor eigen toepassingen.

Zo kan een museum op zijn eigen collectiewebsite verhalen te vertellen over thema's uit het maritieme verleden; de gekoppelde data bieden hierbij een ruimere context voor aan de eigen collectie-objecten. Een archief kan stamboomonderzoekers verwijzen naar persoonsgegevens in andere bronnen of naar relevante literatuur. Onderzoekers kunnen de maritieme data beter analyseren en via de koppelingen nieuwe verbanden ontdekken. Creatieve bedrijven kunnen aantrekkelijke apps ontwikkelen om nieuw publiek te interesseren voor maritieme cultuur.

Zo kunnen steeds nieuwe toepassingen worden ontwikkeld voor een divers publiek. De mogelijkheden zijn talloos.

Netwerk

Het digitaal aanbieden van bronmateriaal is een blijvende taak voor alle organisaties die over maritieme gegevens beschikken. Goede ontsluiting wordt steeds belangrijker en samenwerking is hiervoor onontbeerlijk. Het koppelen van maritieme bronnen vraagt om onderlinge afstemming en gezamenlijke oplossingen. Het Netwerk Maritieme Bronnen bouwt voort op de al bestaande netwerken en initiatieven in de maritieme wereld. Het eigene van het NMB is de gezamenlijke ontsluiting en koppeling van gegevens.

Aanpak

Hiervoor is afstemming nodig over de standaarden waarmee maritieme bronnen beschikbaar worden gemaakt. Denk daarbij aan het gebruik van thesauri, authority files e.d. in de beschrijvingen van maritieme bronnen. Dit is een belangrijke pijler voor het koppelen van data (linked data). Hiermee sluiten we aan bij de ontwikkelingen in de erfgoedwereld, zoals het Netwerk Digitaal Erfgoed.

Het NMB richt zich op het gezamenlijk beschikbaar maken van de gekoppelde maritieme bronnen. Deelnemende instellingen houden zelf de regie over hun collectieregistratie en over hun digitale publieksbereik.

De aanpak zal stapsgewijs, pragmatisch en wendbaar zijn. Niet alles hoeft in één keer, iedere stap is de moeite waard. Dat geeft ook voldoende ruimte om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen en te leren van de ervaringen.

Voor wie is het NMB?

Het netwerk richt zich op alle organisaties die maritieme bronnen in huis hebben, zoals musea, archieven, beheerders van maritieme registers, onderzoekers, grote en kleine organisaties en vrijwilligersgroepen. Het netwerk is laagdrempelig en is ook bedoeld voor organisaties met weinig middelen of expertise. Samenwerking houdt in dat we elkaar onderling helpen en ervaringen uitwisselen.

Uitnodiging

Het NMB verwelkomt iedereen die met maritieme bronnen werkt. In 2021 werken we de plannen verder uit en zetten we de eerste concrete stappen. Dit gebeurt in een aantal workshops aan de hand van ieders inbreng. Denk, praat, doe en luister mee. Graag tot dan!

Een paar voorlopige conclusies:

- de kracht van het NMB zit in het koppelen van maritieme gegevens van verschillende herkomst. Daarmee kan alle beschikbare informatie over een bepaald onderwerp gemakkelijk bij elkaar worden gebracht. Bijvoorbeeld alle informatie over een schip, een persoon, een werf, een plaats, een thema enz.
- er komt een goede basisontsluiting van de maritieme bronnen (in feite een totale vernieuwing van het huidige Maritiem Digitaal).
- daarnaast wil het NMB de gegevens zo beschikbaar stellen dat andere partijen er aantrekkelijke toepassingen mee kunnen ontwikkelen voor hun eigen doelgroepen. Bijvoorbeeld: deelnemende musea die op hun eigen website verhalende presentaties aanbieden voor een breed publiek, of maritieme onderzoekers die de data met hun eigen analysetools interpreteren, of creatieve bedrijven die interactieve apps ontwikkelen over maritieme thema's.
- in de vernieuwing van de infrastructuur zal veel aandacht zijn voor samenwerking, onderling contact, uitwisseling van ervaringen, kennisdeling.
- het NMB moet laagdrempelig zijn, zodat alle partijen met maritieme bronnen mee kunnen doen. Waar nodig organiseert het NMB ondersteuning, bijvoorbeeld om collectiegegevens geschikt te maken voor linked data.
- het digitaal ontsluiten van erfgoed is een kerntaak voor betrokken organisaties. Dat maakt duidelijk dat het NMB helpt bij werk dat toch moet gebeuren; het is niet een los project dat er "ook nog eens bijkomt".
- er valt heel veel te doen, maar niet alles hoeft tegelijk. Iedere stap voorwaarts is er één. Het NMB wil stapsgewijs, wendbaar en pragmatisch te werk gaan.